

Dictamen 9/2005

Vist el **projecte de decret pel qual s'ordena l'educació a infants de zero a tres anys**, el Ple del Consell Escolar de Catalunya, reunit a Barcelona el 6 de juliol del 2005, amb l'estudi previ de la Comissió de Programació, Construcció i Equipament i en compliment de l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha aprovat per **unanimitat**, amb 30 vots a favor, aquest **DICTAMEN**:

1. FETS

Primer

El Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 5/2004, de 9 de juliol, de creació de llars d'infants de qualitat. Tal com s'assenyala al seu preàmbul, "aquesta llei, fruit de la preocupació i el compromís actiu de la societat catalana per l'educació dels infants, pretén ésser un primer pas cap a una oferta pública ajustada a la demanda real i respondre a una reclamació generalitzada".

La llei disposa, entre altres qüestions, que les llars d'infants de la Generalitat i les de les administracions locals constitueixen la xarxa de llars d'infants de titularitat pública de Catalunya. El Govern, en coordinació i col·laboració amb els ajuntaments, ha d'impulsar el desenvolupament d'aquesta xarxa amb la finalitat d'assegurar una oferta suficient per a la població menor de tres anys que sol·liciti una plaça en qualsevol lloc del territori de Catalunya (article 1).

Segon

La Llei orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació disposa que l'educació preescolar té com a finalitat l'atenció educativa i assistencial en la primera infància i que correspon a les comunitats autònomes l'organització d'aquesta etapa i l'establiment de les condicions que hauran de complir els centres i institucions en què es presti.

Tercer

El Reial decret 1318/2004, de 28 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 827/2003, de 27 de juny, pel qual s'estableix el calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu establerta per la Llei orgànica 10/2002, de 23 de desembre, de qualitat de l'educació, disposa que el curs escolar 2006-2007 haurà d'iniciar-se la implantació de l'educació preescolar.

Quart

El Reial decret 828/2003, de 27 de juny, pel qual s'estableixen els aspectes educatius bàsics de l'educació preescolar, regula els principis generals, els àmbits fonamentals de l'educació a infants de zero a tres anys, els requisits dels professionals que atenen

els infants i els centres on es presta aquesta atenció educativa, com també que la coordinació d'aquesta etapa educativa i el seu control i inspecció corresponen a les comunitats autònomes.

Cinquè

Amb la publicació del decret objecte d'aquest dictamen quedaran derogats:

- El Decret 353/2000, de 7 de novembre, pel qual s'estableixen els requisits mínims de determinats centres d'educació infantil.
- El Decret 65/1982, de 9 de març, que regula l'atenció assistencial i educativa als infants fins a sis anys no inscrits en centres d'ensenyament.

Sisè

En data 13 d'abril del 2005, d'acord amb el que estableix l'article 9.1 de la Llei 25/1985, de 10 de desembre, dels consells escolars, ha estat tramès per a consulta al Consell Escolar de Catalunya el projecte de decret objecte d'aquest dictamen.

Setè

Aquest dictamen s'emet en aplicació del que disposen els articles 9, 11 i 14 del Reglament del Consell Escolar de Catalunya.

2. CONSIDERACIÓ GENERAL

El Consell Escolar de Catalunya valora positivament la regulació de l'educació dels infants de zero a tres anys, que vol donar resposta a una demanda reiterada de la nostra societat.

En aquests moments de canvi legislatiu important, caldrà esperar que la norma estatal que ara es debat pugui mantenir la mateixa intencionalitat educativa en els aspectes bàsics. Així, doncs, l'eventual modificació de la legislació bàsica de l'Estat amb la promulgació d'una nova llei d'educació aconsellaria dur a terme una revisió jurídica del text d'acord amb allò que sigui vigent en el moment de la seva entrada en vigor.

Es considera que aquest projecte de decret representa un pas endavant important per a la creació de llars d'infants, tot i que caldrà anar fent ajustaments i adequacions a mesura que es vagi aplicant per respondre cada vegada millor a les necessitats dels infants i a les demandes de les seves famílies. En aquest sentit, es demana que les administracions implicades vetllin per reforçar el caràcter de servei educatiu de les llars d'infants.

3. CONSIDERACIONS AL TEXT DE LA DISPOSICIÓ

3.1. Es considera que a tot l'articulat s'hauria d'utilitzar l'expressió "llars d'infants totalment o parcialment sufragades amb fons públics" per evitar confusions.

3.2. Respecte al **preàmbul**, es formulen tres consideracions:

3.2.1. La redacció del segon paràgraf hauria de ser més precisa.

3.2.2. Al tercer paràgraf, caldria modificar la redacció en el sentit següent: "La importància de l'adequat desenvolupament de les capacitats de l'infant durant els seus primers anys de vida en relació amb el seu procés d'aprenentatge és un fet contrastat per la psicologia evolutiva i educativa".

3.2.3. S'observa que es fa referència a cicle educatiu i etapa educativa d'una manera indistinta, i caldria aclarir-ho o definir-ho.

3.3. Quant a l'**article 1**, es proposa una nova redacció perquè el contingut sigui més precís:

"Aquest decret és d'aplicació als centres que acullen d'una manera regular, és a dir, continuada i sistemàtica, infants de zero a tres anys.

Aquestes centres han de donar als infants servei educatiu segons les condicions i requisits que s'estableixen en aquest decret i, per al seu funcionament, necessiten l'autorització de l'Administració educativa.

No s'inclouen en l'àmbit d'aplicació d'aquest decret els serveis que reben els infants de zero a tres anys d'una manera no regular. Aquests establiments no requereixen l'autorització de l'Administració educativa, sense perjudici de la regulació referida a les condicions de seguretat, higiene i altres que l'Administració local consideri oportú establir."

3.4. A l'**article 2**, es considera que cal afegir a la relació dels temes que són objecte d'aquest decret "el nombre màxim d'infants per unitat".

3.5. En relació amb el contingut de l'**article 4**, s'expressen diverses consideracions:

3.5.1. Es considera que es podria interpretar que l'horari de les llars d'infants s'estén sense límits per tal de conciliar l'activitat laboral i la vida familiar. Per tant, es demana que, de la mateixa manera que el decret fixa uns mínims, també es determinin uns màxims.

3.5.2. S'observa que la redacció dels cinc paràgrafs de l'article 4 no té cohesió perquè l'ús dels verbs no és coherent, per tant, caldria revisar-lo.

3.5.3. Es fa notar que al segon paràgraf s'esmenten les llars d'infants sense haver-les definit anteriorment. Per tant, cal definir-les abans, o bé parlar de "centres".

3.5.4. Es proposa suprimir del final del segon paràgraf "tenint en compte la creixent multiculturalitat i el plurilingüisme del nostre país" i expressar una idea més global al final del primer paràgraf en el sentit que cal tenir en compte que formen part de l'entorn actual cultures diverses i una pluralitat de llengües.

3.5.5. Es demana que al tercer paràgraf s'insisteixi en la prioritat absoluta de les finalitats educatives de l'etapa.

3.5.6. Es considera que cal precisar "el respecte preferent de les necessitats afectives" a la tercera línia del tercer paràgraf.

3.5.7. Es demana introduir "el vehicle d'expressió habitual en l'activitat relacional i educativa de les llars d'infants" a la segona línia del quart paràgraf.

3.5.8. Es considera que cal afegir, al darrer paràgraf, que la detecció de les necessitats educatives específiques es realitza d'una manera coordinada amb els serveis sanitaris i educatius que atenen els infants d'aquestes edats. Així mateix, es demana precisar-hi que la detecció de necessitats educatives específiques i la proposta de seguiment i actuació corresponen als serveis establerts, que són els d'atenció precoç i els EAP.

3.6. Es considera que s'ha de completar el títol del **article 5**: "Competències educatives". Pel que fa al contingut, es demana una millora de la redacció de cada una de les competències.

3.7. A l'**article 6**, es proposa una redacció alternativa del primer paràgraf: "L'Administració educativa, en col·laboració amb l'Administració local, promourà i garantirà progressivament una oferta de places suficient en els centres que regula aquest decret per atendre la demanda de places d'educació a infants de zero a tres anys".

3.8. A l'**article 7**, es plantegen les consideracions següents:

3.8.1. Es proposa introduir al primer paràgraf "Només els centres autoritzats...", la qual cosa permetria suprimir el tercer paràgraf.

3.8.2. Després de constatar un error en la redacció del segon paràgraf, es considera que s'ha de dir "han de reunir els requisits mínims de nombre i qualificació dels professionals".

3.8.3. Es planteja la necessitat de conciliar en la denominació genèrica dels centres tant la seva titularitat com que siguin educatius i, per tant, que disposin d'autorització.

3.9. A l'**article 9**, apartat 9.4.a), tot i entenent que s'ha d'evitar que una mateixa persona que pertanyi a una institució que ha d'autoritzar la llar d'infants en pugui ser titular, es demana que es revisi la redacció de l'apartat per resoldre aquesta incompatibilitat tan específica i no restringir tant el dret.

3.10. Respecte a l'**article 10**, es considera que caldria introduir-hi tres modificacions:

3.10.1. Al segon paràgraf de l'apartat 10.1, per tal de delimitar la qualitat educativa de la proposta, afegir-hi, després de "poden oferir de manera regular", "i amb una programació adequada".

3.10.2. Al final del segon paràgraf, incloure-hi: "amb els mateixos requisits i condicions que estableix aquest decret".

3.10.3. Incorporar al final de l'apartat 10.2: "Totes les programacions hauran de respectar estrictament els límits raonables de permanència dels infants que garanteixin els seus drets".

3.11. Es demana afegir al final del títol de l'**article 11** "en llars d'infants". Així mateix, es plantegen tres consideracions sobre el seu contingut:

3.11.1. L'article hauria de preveure que cada grup estable d'infants ha de tenir un/a tutor/a com a referent.

3.11.2. S'observa que l'article no fa referència a la segona modalitat que es preveu a l'article 10 i, per tant, caldria especificar també el nombre de professionals que han d'atendre aquests grups flexibles.

3.11.3. S'ha de precisar al segon paràgraf que en tot moment els infants han de ser atesos pel nombre mínim de professionals que el decret preveu.

3.12. A l'**article 12**, es considera que cal introduir-hi dues precisions:

3.12.1. A l'apartat 12.2, "d'acord amb el projecte educatiu i amb la seva proposta organitzativa".

3.12.2. A l'apartat 12.3, tenir en compte que quan es refereix al nombre de llocs escolars es tracta de la capacitat màxima simultània autoritzada.

3.13. En relació amb l'**article 13.2**, es formulen dues propostes:

3.13.1. A l'apartat b), precisar "una sala o una cuina diferenciada i suficient per a la preparació d'aliments", perquè es pugui tendir a realitzar el servei a la mateixa escola.

3.13.2. A l'apartat e) preveure el requisit de dos espais diferenciats per a les tasques administratives i per a les de coordinació docent a partir de set unitats o més.

3.14. Respecte al contingut de l'**article 17**, s'exposen les consideracions següents:

3.14.1. A l'apartat 17.1.a), caldria introduir-hi "sens perjudici del que es determini a l'article 16".

3.14.2. A l'apartat 17.2.a), es constata que sovint en casos d'adopció no es pot complir el requisit establert perquè no es pot acreditar el naixement de l'infant. Per tant, s'hauria de revisar.

3.14.3. Les referències a la normativa d'admissió d'alumnes als articles 17.4 i 17.5 han de tenir un caràcter genèric perquè el decret citat podria canviar.

3.15. A l'article 19 i següents, es proposa substituir-hi "la Comissió de Participació" per "el Consell de Participació", atès que es considera més adient aquesta denominació per a aquests centres.

3.16. A l'apartat b) del segon paràgraf de l'article 21.1, es proposa el text següent: "l'Administració de la Generalitat es reserva l'ordenació de l'educació a infants de 0 a 3 anys".

3.17. Es demana introduir a la disposició transitòria segona "d'acord amb els requisits mínims del Reial decret 1004/2001".

4. RECOMANACIONS

4.1. Es recomana que, tal com es proposa a l'article 1, tots els serveis o equipaments que no queden inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquest decret siguin regulats per part de l'Administració local, tenint en compte la seva especificitat educativa i, per tant, la qualificació dels seus professionals, les condicions d'espais i materials, etc.

4.2. A propòsit del contingut de l'article 11 i recollint la preocupació de la comunitat educativa per assegurar una atenció de qualitat als infants per part dels professionals implicats, es recomana:

- que siguin mestres els qui es facin càrrec de les tutories dels grups d'infants d'una manera progressiva;
- que es consideri la necessitat que les condicions laborals dels professionals siguin anàlogues, amb independència de qui els contracta;
- i que es millori l'atenció als infants en les estones de migdia i al menjador incrementant el personal de suport.

4.3. Es recomana introduir en aquesta disposició les referències oportunes a l'equip directiu i a la direcció dels centres.

4.4. Es recomana una reducció progressiva del nombre d'infants per unitat per tal de reduir les ràtios d'infants per educador/a.

4.5. Es recomana que l'autorització sigui per a tots els trams d'edat i que es pugui garantir l'oferta del nivell de lactants en funció de les necessitats. Així mateix, es recomana evitar qualsevol discriminació en funció del nombre de llars d'infants dels diferents titulars.

4.6. Es recomana que s'estudiï la possibilitat que en el "Consell de participació" que es proposa hi hagi representació del personal no docent.

4.7. En el cas de les llars d'infants públiques ubicades en municipis en què l'ajuntament té delegades les competències, es demana que mitjançant un marc regulador mínim s'asseguri que queda garantit el dret de participació de tots els membres de la comunitat educativa.

4.8. Es recomana que s'estudiï la possibilitat que hi hagi un representant de l'Administració local en el "Consell de Participació" de les llars d'infants privades sufragades amb fons públics.

4.9. Amb referència a la disposició transitòria primera, es recomana que s'estudiï la legalitat de modificar una autorització feta en funció d'una normativa anterior.

4.10. Es recomana que es revisi, a la disposició addicional segona, la representativitat dels diferents sectors al "Consell de Participació" de les llars d'infants rurals (pares i mares, educadors/res i representants dels municipis).

4.11. Es recomana que es faci una revisió de la redacció del text per evitar qualsevol tipus de discriminació de gènere i perquè s'han observat algunes errades.

4.12. Es recomana al Departament d'Educació la constitució d'una comissió de seguiment del procés de creació de les trenta mil places de llars d'infants que la Llei 5/2004 preveu, i que compti amb una representació del Consell Escolar de Catalunya.